
STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA STAVEBNÁ

ŽILINA

PRIJÍMACIA SKÚŠKA ZO SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERATÚRY

2023

1. KOLO – 1. TERMÍN

4. máj 2023

Pokyny pre žiaka

1. **Riad'te sa** pokynmi pedagogického dozoru.
2. **Vyplňte** požadované údaje.
3. **Kým nedostanete pokyn riešiť úlohy, v teste nelistujte.**
4. Pozorne si prečítajte zadania jednotlivých úloh.
5. Podľa zadania **vpisujte odpovede** do vyznačených riadkov, prípadne **zakrúžkujte** písmeno pred správnou odpoveďou alebo **podčiarknite** správny výraz.
6. Pokiaľ sa vám niektorú úlohu nedarí riešiť, nestrácajte s ňou neprimerane veľa času – bude vám chýbať pri riešení ostatných úloh.
7. Čísla v rámečku predstavujú bodové hodnoty jednotlivých zadaní, ktoré môžete získať, ak **správne** vyriešite danú úlohu.
8. Konzultácie s ostatnými žiakmi nie sú dovolené.
9. Na vypracovanie úloh máte k dispozícii **45 minút** čistého času.
10. Keď ukončíte vypracovanie testu, ostaňte v tichosti sedieť na mieste.

Želáme vám veľa úspechov.

Počet bodov: _____

Hodnotil: _____

Kontroloval: _____

1. Pravopisné cvičenie <i>Do textu doplňte chýbajúce písmená a interpunkčné znamienka.</i>	5b	
--	-----------	--

Prv__m filozofom, o ktorom máme zmienku, je Táles z __réckej kolónie Milétoz v Malej Ázii. Za pôvod všetkých vec__ považoval vodu, bol vraj hydroológ. Cestoval veľa po svete a okrem toho sa hovorí že výšku jednej pyramídy v Egypte z__stil tak, že odmeral jej tieň vo chvíľ __, keď jeho vlastný tieň bol rovnako dlh__ ako on sám. Údajne sa mu v 6. storoč__ pred naš__m letopočtom podar__lo vypočítať aj zatmenie __lnka.

Ďa__ším známym filozofom je Herakleitos z Efezu ktorý tiež poukázal na to, že svet sa v __značuje neustálym __ protikladmi. Tvrdí, že keby sme nikdy neboli chor__, nevážili by sme si zdravie. Ak by sme nikdy neboli hladní, nemali by sme nijakú radosť __ toho, že sme **najedení**. Keby nikdy nebola vojna, nevážili by sme si mier. V živote človeka má svoje miesto dobro i zlo.

2. Filozof Táles z Malej Ázie vypočítal výšku jednej pyramídy tak, že	1b	
--	-----------	--

- odmeral jej tieň na pravé poludnie.
- odmeral svoj vlastný tieň a vynásobil ho dvomi.
- odmeral jej tieň vtedy, keď sa jeho vlastný tieň rovnal jeho výške.
- odmeral najprv svoj tieň a ten porovnal s tieňom pyramídy.

3. Herakleitos z Efezu tvrdil, že	1b	
--	-----------	--

- v živote človeka nemá miesto zlo.
- ľudia by si mali vážiť choroby.
- ľudia by mali byť radi, že majú čo jesť.
- hodnotu mieru sme spoznali vďaka vojnám.

4. Napíšte k zvýraznenému slovu pravopisného cvičenia synonymum, ktoré je vybraným slovom.	1b	
---	-----------	--

.....

5. Vypíšte prísudzovací sklad z uvedenej vety.	1b	
---	-----------	--

V živote človeka nič netrvá večne.

6. Označte gramaticky správne vytvorený tvar, ktorým pomenúvame obyvateľov Egypta.	1b	
---	-----------	--

- Egyptológovia
- Egypt'ania
- Egypt'anci
- Egyptci

7. Začiatočné písmená slov uvedenej vety <i>Filip sedel pri teplom kozube.</i> sú spoluhlásky	1b	
--	-----------	--

- obojaké.
- párové znelé.
- mäkké.
- párové neznelé.

8. V ktorej z možností sú všetky slová rozdelené <u>správne</u>?	1b	
---	-----------	--

- u-cho, info-rmá-cia, rýd-zi, sr-dce
- ok-u-lia-re, prá-ca, ge-og-ra-fia, kni-ha
- ka-ló-ri-a, pra-ktic-ky, s-pí-sať, spie-vať
- pas-ca, i-lus-trá-ci-a, plot, bez-hra-nič-ný-mi

9. V ktorej z možností <u>nie je</u> vo všetkých slovách uplatnená výnimka z pravidla o rytmickej krátení?	1b	
---	-----------	--

- a) hlásia, z piesní, prútie
b) z voní, niečí, vábia
c) z básní, páví, tisíckrát
d) milionár, múdrou, lístie

10. Ktorá dvojica slov patrí na vynechané miesta textu? Vyberte správnu možnosť?	1b	
---	-----------	--

Jedným z najstarších dravých dinosaurov bol celofyzis. Jeho názov súvisí s tým, že mal, podobne ako vtáky, duté kosti. Vďaka tomu bol a vedel rýchlo behať, teda dokázal bez námahy vyhliadnutú obeť.

- a) mohutný, vystopovať
b) nebezpečný, napadnúť
c) silný, prekvapiť
d) ľahký, dohoniť

11. Ktorý slohový postup uplatnil autor v ukážke o dinosauroch?	1b	
--	-----------	--

- a) Náučný. b) Hovorový. c) Výkladový. d) Rozprávaci.

12. V každej z možností podčiarknite správny výraz.	4b	
--	-----------	--

- a) ísť do posilovne – ísť do posilňovne
b) dostal dve euro – dostal dve eurá
c) požičal si dedovo auto – požičal si dedove auto
d) odporučiť kúpu knihy – doporučiť kúpu knihy

13. V ktorej z možností boli všetky slová utvorené rovnakým slovtvorným postupom?	1b	
--	-----------	--

- a) zemepis, výklad, vodovod
b) zakázať, sudkyňa, domček
c) učiteľský, myšlienka, zemeľňa
d) teplomer, podpis, pracovný

14. V každej možnosti podčiarknite slovo, ktoré nepatrí do radu.	4b	
---	-----------	--

- a) začať, musieť, prať, chcieť
b) drevo, dobro, zdravie, šťastie
c) jeden, šesť, prvý, tisícka
d) pekný, slnečný, záhradný, letný

15. Označte možnosť, v ktorej sa nachádzajú len pomnožné podstatné mená.	1b	
---	-----------	--

- a) osýpky, husle, prsia
b) kosti, vrecia, meniny
c) Tatry, Vianoce, lyže
d) sane, uhorky, Hôrky

16. Človek, ktorý má „čo na srdci, to na jazyku“,	1b	
--	-----------	--

- a) je klamár. b) je úprimný. c) je pokrytecký. d) je priateľský.

17. Označte možnosť, v ktorej sú správne určené gramatické kategórie slovesa.	1b	
--	-----------	--

- a) *Mama varila večeru.* – 3. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, nedokonavý vid
b) *Čítaš?* – 2. osoba, singulár, prítomný čas, opytovací spôsob, nedokonavý vid
c) *Peter by spal.* – 3. osoba, singulár, minulý čas, podmienovací spôsob, dokonavý vid
d) *Uč sa!* – 2. osoba, singulár, budúci čas, rozkazovací spôsob, dokonavý vid

18. Označte možnosť, v ktorej sú správne určené podčiarknuté vetné členy v uvedenej vete. Cez <u>prázdniny</u> navštívili turisti v <u>Lietave</u> zručaninu <u>hradu</u>.	1b	
---	-----------	--

- a) nepriamy predmet, nezhodný prívlastok
b) nepriamy predmet, príslovkové určenie miesta
c) príslovkové určenie času, nepriamy predmet
d) príslovkové určenie času, nezhodný prívlastok

19. Ktorá z viet je dvojčlenná neúplná?	1b	
--	-----------	--

a) Dolieha k nim jemný šum mora.	c) Zaspievaj peknú pieseň!
b) Ráno už všetci vedeli výsledky prijímacej skúšky.	d) V noci nasnežilo.

20. Ktorá z uvedených viet sa od ostatných troch líši z hľadiska štýlu?	1b	
--	-----------	--

- a) Miškova horáreň je učupená v malebnom prostredí Oravy.
 b) Dielo *Mor ho!* reprezentuje obdobie slovenského literárneho romantizmu
 c) Ozrutné vrchy sa skláňali nad vrcholce stromov, ktoré sa ohýbali v poryvoch vetra.
 d) Chladná hmla si líhala na zem.

21. Označte možnosť, v ktorej sa <u>nenachádza</u> jednoduchá veta.	1b	
--	-----------	--

a) Na včerajšiu hroznú a tmavú noc nezapadni.	c) Zraky sa im rozbehli po okolí hôr a dedín.
b) Na kvitnúce tulipány a žlté narcisy sa nepozrela.	d) Dvere zatvor a choď!

22. V akom slohovom postupe by ste použili nasledovné výrazy? <i>vysoký, chudý, usmiaty, priateľský, niekedy pohodlný, milý pohľad</i>	1b	
--	-----------	--

.....

23. Pomenujte podčiarknuté umelecké prostriedky v literárnej ukážke. <i>A. Sládkovič: <u>Marína</u> (úryvok)</i>	3b	
--	-----------	--

*Marína moja! teda tak sme my
 ako tie božie plamene,
 ako tie kvety na chladnej zemi,
 ako tie drahé kamene,
 padajú hviezdy, aj my padneme,
 vädnú tie kvety, aj my zvädneme,
 a klenoty hruda kryje*

24. Napíšte rýmovú schému a názov rýmu, ktorý autor použil v prvých štyroch veršoch ukážky.	1b	
--	-----------	--

.....

25. Doplňte.	2b	
---------------------	-----------	--

*Ostrý, uštipačný výsmech sa nazýva
 Epické dielo, ktoré má široký rozsah, zachytáva život viacerých postáv, má niekoľko dejových línií, sa nazýva*

26. Pri ktorom literárnom druhu je <u>nesprávne</u> uvedený literárny žáner?	1b	
---	-----------	--

a) epika – bájka	b) lyrika – sonet	c) dráma – balada	d) epika – novela

27. Na miestne, heraldické a historické rozdeľujeme	1b	
--	-----------	--

a) povesti.	b) eposy.	c) báje.	d) rozprávky.

